

Harvaan asuttujen alueiden matkailuhankehaku

Kunnanhallitus 12.09.2022 § 301
323/02.05.01.03/2022

Valmistelija Kunnanjohtaja Henri Tanskanen

Asian tausta Lapin ELY-keskus on järjestänyt kaksi kehittämishankehakua harvaan asuttujen alueiden Luonto-, ruoka-, kalastus- ja metsästysmatkailun kehittämiseen.

Avustus on tarkoitettu oikeuskelpoisille yhteisöille, joita ovat esimerkiksi kunnat, säätiöt, yhdistykset, osuuskunnat ja yritykset. Avustukset kohdennetaan nimenomaisesti harvaan asutun alueen matkailutoimintaan.

Aluemääritelmä pohjautuu Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) ylläpitämään paikkatietopohjaiseen kaupunki-maaseutu -luokitukseen. Lähtökohtaisesti alueet sijaitsevat kaukana isoista keskuksista ja alueen asutusrakenne on hajanaista.

Avustukset on tarkoitettu vuosina 2022-2023 toteutettaviin matkailuhankkeisiin harvaan asutuilla alueilla, tarkemmin vastuullisuuden edistämiseen, digitalisaation hyödyntämiseen, yhteistyöverkostojen luomiseen ja alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten kumppanuuksien rakentamiseen.

Lisäksi avustukset ovat tarkoitettu tiedolla johtamisen edistämiseen, matkailutuotteiden- ja -palveluiden tuotekehitykseen, -laadun, -saavutettavuuden, ja -ostettavuuden edistämiseen tai muuhun kehittämishankkeeseen verrattavaan tarkoitukseen, joissa toteutuu harvaan asuttujen alueiden asukkaiden osallisuus ja osallistuminen kuin myös paikallisten olosuhteiden ja lähtökohtien huomioiminen.

Hankkeen tulee kohdistua pääasiassa harvaan asutulle alueelle, ja sen hyödynsaajat ovat harvaan asutulla alueella. Avustus on aina osa kokonaisrahoitusta, joten se voi kattaa maksimissaan 90 % hankkeen kuluista. Hankkeen toimenpiteistä riippuen yksityinen rahoitus on mahdollista kattaa myös kokonaan tai osin vastikkeettomalla työllä.

Myönnettäessä avustuksia perusteena ovat hakemusten arviointi, keskinäinen vertailu ja kokonaisarvio. Hakemusten vertailussa arvioidaan hankkeen laatua, vaikuttavuutta ja talousarviota. Päätöksenteossa otetaan huomioon myös hakijoiden alueellinen jakautuneisuus, kieli ja käytettävissä oleva määräraha sekä tasa-arvo ja yhdenvertainen kohtelu. Lisäksi otetaan huomioon muiden tahojen myöntämät avustukset. Haussa käytetään valintakriteerejä, jossa pisteytetään hakemus. Pisteytys tehdään hankesuunnitelman perusteella ja pisterajan ylittäneistä hankkeista voidaan neuvotella ja niitä voidaan täydentää pisteytyksen jälkeen. Kaikki hakijat saavat kirjallisen tiedon päätöksestä syyskuun loppuun mennessä. Avustuksen saajan tulee tehdä kirjallinen selvitys sekä talousselvitys avustuksen käytöstä. Päätöksiin sovelletaan lakia (897/2009) ELY-keskusten toiminnasta ja valtioneuvoston asetusta (420/2022) Harvaan asuttujen alueiden luonto, ruoka, kalastus- ja metsästysmatkailun kehittämiseksi vuosina 2022-2023 sekä valtiovastustusta (688/2001) ja hallintolakia (4/2003). Lapin ELY-keskus valvoo avustuksen käyttöä.

Juuan kunta hakee hankerahoitusta yhdessä Kaavin kunnan ja Tuusniemen kunnan kanssa. Kohderyhmä on tarkoituksenmukainen, sillä mainittujen kuntien alueella on hyödynnettävissä satojen neliökilometrien pimeän taivaan suojelualue, mikä soveltuu hyvin yhteiskehittämisen kohteeksi matkailuhankkeessa.

Pimeän taivaan suojelualue (suojeltu alue, jolla ei ole ihmisten aiheuttamaa valosaastetta) matkailussa edistää osaltaan myös alueiden imagoa vastuullisena ja ekologisena alueena. Pimeyttä on tutkittu myös terveyttä edistävänä asiana erityisesti tänä sinisen valosaasteen aikana. Alue voi myöhemmin edistää osaltaan myös terveysturmatkailua.

Erityistä asiassa on huomioitavaa se, että alueelle ja erikseen sen kunnille on mahdollista hakea IDA-sertifikaattia (International Dark Sky Association).

Hankkeelle pyritään saamaan Juuan, Kaavin ja Tuusniemen kuntien lisäksi 15 toimijaa, joiden omarahoitusosuus perustuu talkootyöhön. Toimijoiksi tavoitellaan yrityksiä, kyläyhdistyksiä, metsästysseuroja ja mahdollisia valmiita osuuskuntia. Hankkeen pääasiallinen tavoite on selvitystyö resursseista ja ansaintalogiikasta. Hankkeen kohderyhmänä ovat alueen matkailutoimijat, yritykset, yhdistykset ja asukkaat.

Hankkeen talousarvio on 80 000 - 90.000 €, josta merkittävä osa on projektityöntekijän palkkakuluja sekä ostopalvelukuluja (asiantuntijapalvelut tms.)

Hankkeen toteutusaikataulu on 1.11.2022 – 30.9.2023.

Kuntien kesken on sovittu, että kunkin kunnan rahoitusosuus on enimmillään 5000 euroa.

Ensimmäinen haku päättyi 15.8.2022 ja toinen haku päättyi 19.9.2022. Kunnat hakisivat aikataulusyistä toisella hakukierroksella.

Mikäli kunnanhallitus hyväksyy hankkeeseen osallistumisen, Juuan kunnasta elinkeinosuunnittelija toimii hankkeen yhteyshenkilönä ja joka osallistuu hankesuunnitelman laatimiseen

Esittelijä	Kunnanjohtaja Tanskanen Henri
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, että Juuan kunta hyväksyy yhteishankkeen ja vahvistaa matkailuhankkeen rahoitushakemuksen käynnistämisen Lapin ELY-keskuksen matkailun kehittämisrahoitusta varten. Kunnan rahoitusosuus on enimmillään 5000 euroa.
Perustelut	Juuan kunnan strategia nojaa matkailun kehittämiseen osana elinvoiman lisäämistä. Taloudellisesti kunnan omarahoitusosuus on maltillinen ja hankkeesta saatavat hyödyt voivat olla alueellisen matkailun kehittämisessä merkittävää. Lisäksi Juuan kunta ei tällä hetkellä tee merkittävässä määrin yhteistyötä Pohjois-Savon maakunnan kuntien kanssa, vaikka matkailun kehittämisen osalta intressit ovat yhteneväiset. Juuan ja naapurikuntien matkailun kehittämisen tavoitteena on vahvistaa alueellista yhteistyötä, lisätä näkyvyyttä ja houkuttelevuutta yli kuntarajojen. Hankkeen teeman valinta on edistyksestä ja muista alueista erottuvaa,

jolloin alueelle muodostuu matkailijoita, ja mahdollisesti myöhemmin myös asukkaita houkutteleva kilpailuvaltti.

Päätös

Hyväksyttiin.